

Κοινή Ανακοίνωση

της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών,
της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας,
της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και
της Γενικής Γραμματείας Εργασίας

για την επικείμενη ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία που θα αναδείξει τους ελληνικούς Κόμβους Ψηφιακής Καινοτομίας που θα επιλεγούν για να συμμετάσχουν στην πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία του Δικτύου των Ευρωπαϊκών Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας (European Digital Innovation Hubs).

Θέμα: Ενημέρωση για πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή των «Ευρωπαϊκών Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας» (European DigitalInnovationHubs - EDIHs) στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη 2021- 2027» (Digital Europe Programme)

1. Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027»- Στόχοι και μέσα υλοποίησης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το νέο πολυετές χρηματοδοτικό πρόγραμμα «**Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027**» (**Digital Europe Programme 2021-2027**) επιδιώκει την ενίσχυση των δυνατοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (HPC), της τεχνητής νοημοσύνης (AI), της κυβερνοασφάλειας (cyber security), της ανάπτυξης προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων (digital skills) και του ψηφιακού μετασχηματισμού της δημόσιας διοίκησης και της διαλειτουργικότητας.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να υποστηρίξει την ανάπτυξη ενός δικτύου **Ευρωπαϊκών Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας (European Digital Innovation Hubs - EDIHs)** που θα διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην υλοποίησή του.

Σημειώνεται ότι οι ακριβείς όροι του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027», ο τρόπος εφαρμογής του και ο συνολικός προϋπολογισμός θα εξειδικευτούν με την οριστικοποίηση του σχετικού κανονιστικού πλαισίου από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο βασίζεται στο σχέδιο κανονισμού για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027», καθώς και σε κείμενο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάπτυξη του δικτύου των EDIHs¹.

¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/draft-document-dihs-digital-europe-programme-call-feedback>

2. Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs) - Φύση και λειτουργία

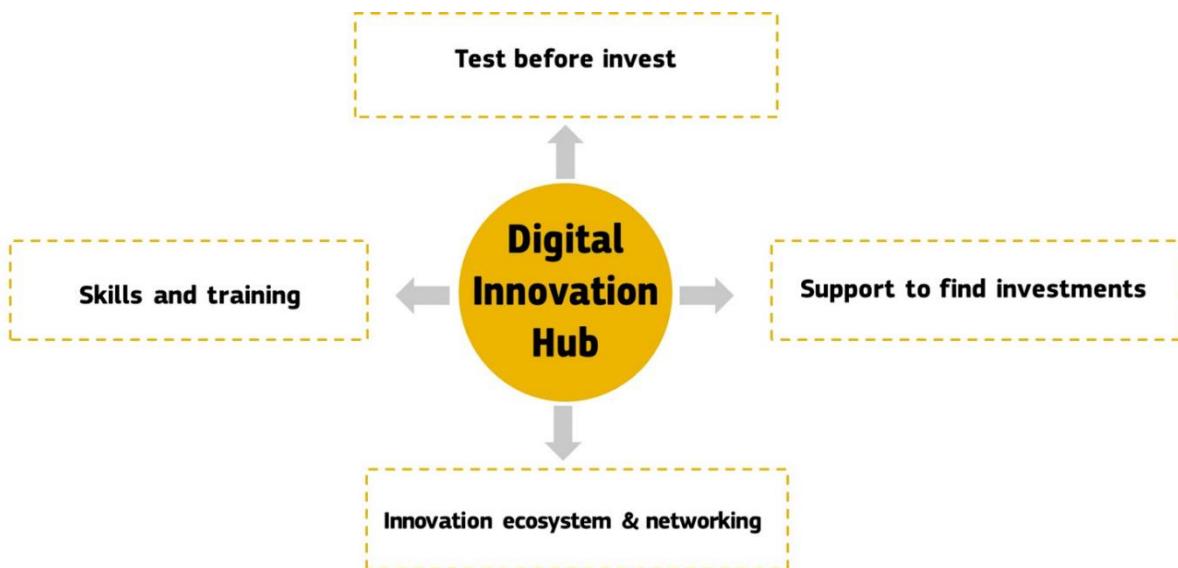
Ένας **Ευρωπαϊκός Κόμβος Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs)** είναι ένας ενιαίος οργανισμός ή σύμπραξη οργανισμών με συμπληρωματικές εξειδικεύσεις, μη κερδοσκοπικού σκοπού, που θα υποστηρίξει τις επιχειρήσεις -ιδιαίτερα τις ΜΜΕ και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης- και / ή τον δημόσιο τομέα στον ψηφιακό τους μετασχηματισμό.

Στόχος των EDIHs είναι, μέσω της εξειδίκευσης και των μεταξύ τους συνεργιών, να αποτελέσουν τους κόμβους που θα στηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα διαδώσουν τις τελευταίες εξελίξεις κατά κύριο λόγο στους προαναφερόμενους τομείς (υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (HPC), τεχνητή νοημοσύνη (AI), κυβερνοασφάλεια (cyber security)), τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στη δημόσια διοίκηση. Οι κόμβοι αυτοί θα αποτελέσουν «καταστήματα μίας στάσης» και θα παρέχουν υπηρεσίες όπως (βλέπε σχ. 1):

- **Δοκιμή πριν από την επένδυση (Test before invest):** αυτή η ομάδα των παρεχόμενων υπηρεσιών θα επιτρέπει στους υποστηριζόμενους οργανισμούς (ΜμΕ ή/και δημόσιος τομέας) τη δοκιμή και πειραματισμό των υπηρεσιών και προϊόντων που σχεδιάζουν να αναπτύξουν, πριν από την επένδυση σε αυτά. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνει ενέργειες ευαισθητοποίησης του κοινού, αξιολόγησης ψηφιακής ωριμότητας, δραστηριότητες επίδειξης, σχέδια ψηφιακού μετασχηματισμού, προώθηση της ολοκλήρωσης, υιοθέτησης και προσαρμογής των διαφόρων τεχνολογιών, δοκιμές και πειραματισμούς με ψηφιακές τεχνολογίες (λογισμικό και υλικό / εξοπλισμό), μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές τεχνολογίες που προωθούνται στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027», δηλαδή της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (HPC), της τεχνητής νοημοσύνης (AI) και της κυβερνοασφάλειας (cyber security).
- **Δεξιότητες και κατάρτιση (Skills and training):** το ανθρώπινο δυναμικό καταγράφεται στην ερευνητική βιβλιογραφία ως η σημαντικότερη μορφή άυλου κεφαλαίου. Ο ανθρώπινος παράγοντας αποτελεί τον σημαντικότερο πολλαπλασιαστή της παραγωγικότητας, λόγω της μη ακόμη αντιγράψιμης από μηχανές ανθρώπινης δυνατότητας καινοτομίας και δημιουργίας. Προκειμένου, λοιπόν, να διασφαλιστεί το κατάλληλο επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων στους υποστηριζόμενους οργανισμούς, ώστε να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες, τα EDIHs θα πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες, όπως φιλοξενία εκπαιδεύσεων ή/και παροχή εκπαίδευσης, boot-camps, πρακτική άσκηση, καθώς και την υποστήριξη της υλοποίησης βραχυπρόθεσμων επιμορφωτικών προγραμμάτων σε προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες, απασχόληση φοιτητών και αποφοίτων σε εταιρείες και ερευνητικά κέντρα για απόκτηση προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων.
- **Υποστήριξη στην εύρεση επενδύσεων (Support to find investments):** τα EDIHs θα υποστηρίζουν τις εταιρείες, τους οργανισμούς και τις δημόσιες διοικήσεις στην εξασφάλιση επενδύσεων ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικές και να βελτιώσουν τα

επιχειρηματικά τους μοντέλα μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών. Η κατηγορία αυτή των υπηρεσιών μπορεί να περιλαμβάνει την πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές, την υποστήριξη στην αξιοποίηση του προγράμματος InvestEU και άλλων σχετικών χρηματοδοτικών μηχανισμών σε στενή συνεργασία με το InvestEU Advisory Hub και το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) κ.α..

- **Οικοσύστημα Καινοτομίας και δυνατότητες δικτύωσης** (Innovation ecosystem and networking opportunities): τα EDIHs καλούνται να διαδραματίσουν τον ρόλο του διαμεσολαβητή και να φέρουν σε επαφή τη βιομηχανία, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς, οι οποίοι χρειάζονται νέες τεχνολογικές λύσεις, με εταιρείες, ιδίως νεοσύστατες και ΜΜΕ, που έχουν λύσεις έτοιμες για την αγορά. Τα EDIH θα πρέπει να προωθούν συνέργειες σε τοπικό επίπεδο αλλά και να συνεργάζονται με άλλα EDIHs για να βρουν τους αντίστοιχους συνεργάτες αλλού στην Ευρώπη, όταν δεν μπορούν να βρεθούν κατάλληλοι τοπικοί συνεργάτες. Οι δομημένες σχέσεις με τις περιφερειακές αρχές, τις ενώσεις βιομηχανιών, τις ενώσεις ΜΜΕ, τους οργανισμούς ανάπτυξης επιχειρήσεων, τις θερμοκοιτίδες, τους επιταχυντές, το EEN, τα εμπορικά επιμελητήρια κ.λπ. θα βοηθήσουν σε μεγάλο βαθμό στη λειτουργία τους ως διαμεσολαβητές.

Σχήμα 1: Κύριες λειτουργίες των ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κείμενο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα EDIHs προκειμένου να επωφεληθούν από την προβλεπόμενη χρηματοδότηση, μπορούν να δημιουργήσουν μία σύμπραξη νομικών οντοτήτων, η οποία θα πρέπει να αποτυπώνεται σ'ένα σύμφωνο Συνεργασίας. Ωστόσο, δεν υπάρχει υποχρέωση δημιουργίας νέας ξεχωριστής νομικής οντότητας. Τα EDIHs είναι ελεύθερα να καθορίζουν την οργάνωση, τη σύνθεση και τη δομή διακυβέρνησής τους.

Τα EDIHs καλούνται να υποστηρίξουν τις ΜΜΕ και τον δημόσιο τομέα στην ενσωμάτωση των τεχνολογιών που προωθούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Digital Europe (υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (HPC), τεχνητή νοημοσύνη (AI) και κυβερνοασφάλεια (cyber security)), αλλά και άλλων καινοτόμων τεχνολογιών όπως οι Νέες και ανερχόμενες τεχνολογίες ευρείας εφαρμογής (Key Enabling Technologies). Με βάση τη δυναμική της τοπικής κοινωνίας (βιομηχανία, δημόσιος τομέας) και τις μελλοντικές ανάγκες της τοπικής βιομηχανίας και του δημόσιου τομέα, κάθε EDIH μπορεί να δραστηριοποιείται σε μια συγκεκριμένη θεματική περιοχή υποστηρίζοντας την ενσωμάτωση μίας ή περισσοτέρων των ως άνω τεχνολογιών. Η θεματική εξειδίκευση θα πρέπει να συνάδει με τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (Εθνική ή Περιφερειακή). Θα πρέπει, επίσης, να έχουν κατάλληλους δεσμούς με εταιρίες ή/και οργανισμούς του δημόσιου τομέα ανάλογα με τη στόχευσή τους.

Στον πυρήνα των EDIHs αναμένεται ότι θα είναι ένας ερευνητικός και τεχνολογικός φορέας ή ένα ακαδημαϊκό ίδρυμα που παρέχει τεχνολογικές υπηρεσίες. Η σύμπραξη (κόμβος) θα πρέπει να περιλαμβάνει φορείς με εμπειρία σε ανάπτυξη επιχειρήσεων, καινοτομία στον δημόσιο τομέα και εκπαίδευση καθώς και άλλους φορείς, όπως καινοτομικές συστάδες επιχειρήσεων και ερευνητικών οργανισμών, εμπορικά επιμελητήρια, θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, ενώσεις βιομηχανιών, κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, το Enterprise Europe Network (EEN), KIC (Knowledge & Innovation Community), EIT (European Institute of Innovation and Technology).

3. Χρηματοδότηση και διαδικασία επιλογής

Τα EDIHs προβλέπεται να συγχρηματοδοτηθούν (υπό τη μορφή επιχορήγησης για περίοδο 3 έως 7 ετών) από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από τα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με το σχέδιο κανονισμού για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027» (Digital Europe Programme 2021-2027), κάθε κράτος μέλος καλείται να ορίσει, μέσω ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας, τα EDIHs που θα λάβουν μέρος στην πρόσκληση που θα δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (κλειστή διαγωνιστική διαδικασία), προκειμένου να επιλεγούν τα EDIHs που θα συγκροτούν το αρχικό δίκτυο.

Η επιλογή σε επίπεδο κράτους μέλους μέσω της ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας θα βασίζεται τόσο σε κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και στις προτεραιότητες του εκάστοτε κράτους μέλους, ώστε να διασφαλίζεται θεματική και γεωγραφική κάλυψη.

Τα κράτη μέλη θα επιλέξουν τα EDIHs που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην κλειστή διαδικασία που θα διενεργήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) κατάλληλες ικανότητες (ανθρώπινο δυναμικό, υπηρεσίες, δομές (π.χ. εξοπλισμός / τεχνολογικές δυνατότητες) που σχετίζονται με τις υπηρεσίες που καλούνται να παρέχουν,
- β) κατάλληλη διαχειριστική ικανότητα, προσωπικό και υποδομές που θα τεκμηριώνουν τις υπηρεσίες που θα προσφέρονται από το EDIH,

- γ) κατάλληλη διοικητική οργάνωση και νομική συνδρομή που να διασφαλίζουν ότι είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους κανόνες διαχείρισης (διοικητικούς, συμβασιοποίησης και οικονομικούς) που ορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ,
- δ) χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, που εκδίδονται κατά προτίμηση από δημόσια αρχή, οι οποίες αντιστοιχούν στο επίπεδο των πόρων της Ένωσης που θα κληθεί να διαχειριστεί η συγκεκριμένη οντότητα.

Σύμφωνα με το ισχύον χρονοδιάγραμμα, η ανοικτή διαδικασία σε επίπεδο κρατών μελών, προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 3ου τριμήνου του 2020. Στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποτελεί η χρηματοδότηση των πρώτων EDIHs εντός του 1^{ου} τριμήνου του 2021. Η πρόσκληση σε εθνικό επίπεδο, όπου θα παρέχεται λεπτομερής ενημέρωση σχετικά με τη διαδικασία επιλογής και τα κριτήρια, αναμένεται να ανακοινωθεί στις αρχές Ιουλίου 2020 με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων τα μέσα Σεπτεμβρίου 2020.

4. Πληροφορίες -Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Το παρόν έγγραφο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και ουδεμία έννομη δέσμευση παράγει ως προς τη διαδικασία και τους όρους επιλογής των EDIHs, τα οποία θα οριστούν μέσω της έκδοσης και δημοσίευσης σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από:

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης & Απλούστευσης Διαδικασιών
Διεύθυνση Ψηφιακής Στρατηγικής
Τμήμα Ψηφιακής Στρατηγικής
Κωνσταντακοπούλου Κωνσταντίνα
email: k.konstantakopoulou@mindigital.gr
τηλ. 210-909 8263

Σχετικά links:

- <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/draft-document-dihs-digital-europe-programme-call-feedback>
- <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-digital-innovation-hubs-digital-europe-programme-0>
- <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-europe-programme-proposed-eu92-billion-funding-2021-2027>